

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Vår ref.
13/303-26/IDL

Arkivkode
S11

Deres ref.

Dato
15.05.2013

MELDING OM POLITISK VEDTAK - FLERE SØKERE - SØKNADER OM TILLATELSE TIL Å BYGGE TRE SMÅKRAFTVERK I HAMARØY KOMMUNE FORELØPIG HØRINGSUTTALELSE FRA HAMARØY KOMMUNE

Formannskapet behandlet i møte 15.05.2013 sak 35/13. Følgende vedtak ble fattet:

Hamarøy kommune viser til forsendelse fra NVE datert 04.03.13 med søknader om utbygging av tre småkraftverk i Hamarøy kommune: Tennvasselva, Hoffmannselva og Svartvasselva. Etter anmodning fra Hamarøy kommune ble høringsfristen utsatt til 15.05.13.

Generell tilbakemelding:

NVE har valgt å oversende tre søknader til høring samtidig. Hver søknad med dokumentasjon er på drøyt 100 sider, med et stort spenn av fagområder involvert. Som sikkert også er situasjonen for flere andre småkommuner i Nordland er det utfordrende for administrasjonen i Hamarøy kommune å kunne uttale seg til søknader av denne typen, all den tid vi ikke sitter på fagkompetanse på alle de ulike områdene. I flere av innspillene vi har mottatt har det også vært uttrykt bekymring for at det er et svært omfattende materiale å gjennomgå på den korte høringsfristen som var satt.

Hamarøy kommune mener det burde vært avholdt et åpent informasjonsmøte om utbyggingsplanene, der berørte grunneiere og andre med interesser i området fikk informasjon om planlagt utbygging og en oppsummering av rapportene. Dette er vanlig praksis ved for eksempel Statens vegvesens utbyggingsprosjekter, og burde etter kommunens oppfatning også innføres som praksis når det søkes om konsesjon til kraftutbygging.

Tennvasselva

Kraftverket i Tennvasselva er planlagt å ha en installert effekt på 1,9 MW og planlagt produksjon på 6,6 GWh. Flere av de private høringsuttalelsene (også for de andre elvene) gir uttrykk for at området allerede er svært belastet av tidligere kraftutbygginger. Forum for Natur og Friluftsliv Nordland viser til naturmangfoldloven § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning), og etterlyser vurdering av konsekvenser av den samlede kraftutbyggingen i området. Hamarøy kommune er enig i dette.

I høringsinnspillene til kommunen nevnes det i flere av uttalelsene at en utbygging av Tennvasselve vil gi negative konsekvenser for friluftsliv, naturmangfold og kulturminner (krigsminner fra 2. verdenskrig). Det trekkes videre fram at vannstanden i elva er svært varierende og det stilles spørsmål ved en eventuell inntjening på et slikt variabelt grunnlag. Tømmernes Camping (10.04.13) er spesielt kritiske til utbygging ettersom inngrepet vil kunne gi negative konsekvenser for kundegrunnlaget ved at uberørt natur i nærområdet blir utbygget. Her er det også relevant å trekke inn høringsuttalelsene fra Forum for natur og friluftsliv datert 26.04.13, samt Fylkesmannen i Nordland 09.04.13, som viser til at Tennvasselve-utbyggingen vil føre til reduksjon av INON-områder som i dag anses som villmarkspregede naturområder.

Kommunen anser på bakgrunn av dette at de samfunnsøkonomiske fordelene av en utbygging av Tennvasselve er mindre enn konsekvensene for lokalt næringsliv og lokale og regionale frilftsinteresser. Med bakgrunn i retningslinjene gitt i kommuneplanens arealdel pkt 7.5, anbefaler derfor kommunen å avvente utbygging av Tennvasselve inntil det foreligger et bedre kunnskapsgrunnlag og en vurdering av konsekvensene av den samlede kraftutbyggingen i Sagvassdalen.

Dersom det skulle bli aktuelt å tillate utbygging, vil Hamarøy kommune forbeholde seg retten til å stille krav om avbøtende tiltak. Hamarøy kommune vil vurdere ytterligere innspill til konsesjonsvilkår når NVEs innstilling foreligger og kommer på høring.

Hoffmannselva - foreløpig uttalelse

Kraftverket i Hoffmannselva er planlagt å ha en installert effekt på 3,2 MW og planlagt produksjon på 16,8 GWh. Fylkesmannen i Nordland har i sitt brev av 09.04.13 frarådet utbygging av Hoffmannselva, blant annet med begrunnelse i fare for utrydding av ørretbestanden i området. Sametinget har i brev datert 17.04.13 sendt varsel om befaring vedrørende Hoffmannselva kraftverk. Sametinget opplyser at tiltaket kan ikke iverksettes før deres endelige uttalelse foreligger. Hamarøy kommune ønsker også en slik befaring å delta på en slik befaring, og vil derfor avvente med å gi en politisk forankret uttalelse til etter at befaringen er gjennomført.

Svartvasselve - foreløpig uttalelse

Kraftverket i Svartvasselve er planlagt å ha en installert effekt på 4,9 MW og planlagt produksjon på 14,4 GWh. Fylkesmannen i Nordland har i sitt brev av 09.04.13 fremmet innsigelse til utbygging av Svartvasselve med bakgrunn i naturverdier og friluftsliv. Sametinget opplyser i e-post til Hamarøy kommune den 17.04.13 at de har sendt befaringsvarsel vedrørende Svartvasselve kraftverk. Sametinget opplyser at tiltaket kan ikke iverksettes før deres endelige uttalelse foreligger. Hamarøy kommune ønsker å delta på en slik befaring, og vil derfor avvente med å gi en politisk forankret uttalelse til etter at befaringen er gjennomført.

Saksutredning:

Bakgrunn:

Hamarøy kommune har mottatt oversendelse fra Norges vassdags- og energidirektorat (NVE), datert 04.03.13, med søknader om utbygging av tre småkraftverk i Hamarøy kommune: Tennvassselva, Hoffmannselva og Svartvassselva. Oversendelsen ble registrert hos kommunens postmottak den 08.03.13. Grunnet begrenset saksbehandlerkapasitet i kommuneadministrasjonen, ble ikke søknadene fysisk lagt ut til offentlig ettersyn ved kommunens servicekontor før den 04.04.13.

Til tross for NVEs annonsering i lokale aviser hadde ikke kommunen mottatt noen høringsuttalelser da påskeferien var over. Det ble derfor sendt ut en henvendelse til lokale interessegrupper den 09.04.13, med anmodning om uttalelse til kommunen innen 19.04.13. Etter anmodning fra Hamarøy kommune ble høringsfristen utsatt til 15.05.13. Høringsfristen for de lokale interessegruppene ble deretter utsatt til 08.05.13.

Kommunen har laget en skjematisk oppsummering av innspillene som har kommet i saken med en fargekoding som viser hvorvidt innspillet er negativt, nøytralt eller positivt til planlagt utbygging. Noen av innspillene er allerede sendt direkte til NVE. For ordens skyld videreformidles alle selvstendige innspill som Hamarøy kommune har mottatt, i alt 19 stk.

Arealplanstatus:

Hamarøy kommune vedtok kommuneplanens arealdel 2009-2018 i kommunestyrets møte av 15.10.2009. Arealdelen omfatter hele kommunen og viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. De tre omsøkte kraftverkene ligger alle innenfor LNF-1-områder, der bygging ikke er tillatt. I arealplanens kapittel 7.5 *Områder hvor mindre kraftverk kan tillates* er det gitt følgende bestemmelser:

1. Kommunen er innstilt på å tillate bygging av mindre kraftverk i tilknytning til følgende vassdrag: *Storvassselva, Innhavet (SK1) småkraftverk.
2. Ved bygging av mindre kraftverk skal det tas landskapsmessige hensyn.
3. Det tillates ikke bygging av permanent veg til kraftverkets inntak.
4. Det stilles krav om avbøtende tiltak og minstevannsføring for å avbøte på konsekvensene for biologisk mangfold.

Ingen av de omsøkte kraftverkene er nevnt spesifikt i dette punktet. Det påpekes imidlertid i opplysende retningslinjer at:

"Kommunen er kjent med at det foreligger planer om å etablere en rekke småkraftverk i Hamarøy, og vil gi uttrykk for at det er ønskelig med etablering av flere slike kraftverk. Slik utbygging forutsetter imidlertid at det ikke foreligger overvekt av motstridende interesser, herunder bl.a. fiske, biologisk mangfold og friluftsliv."

Vurdering:

Økonomiske konsekvenser for kommunen:

Kommunen har kontaktet advokatfirmaet Lund & co for en uttalelse vedørende mulige inntekter fra de ulike kraftutbyggingene. Konklusjonen fra advokat Silje A. Rogan er at «Hamarøy

kommune vil ha krav på eiendomsskatt, forutsatt at kommunen fortsetter å skrive ut eiendomsskatt i hele kommunen eller på verker og bruk. Kommunen vil derimot trolig verken ha krav på konsesjonskraft eller konsesjonsavgifter.»

Advokat Rogan skriver at ettersom søkerne anser de tre kraftverkene for å være elvekraftverk (ikke reguleringskraftverk), og ingen av kraftverkene vil ha en midlere årsproduksjon på over 40 GWh, tilsier dette at kommunen verken vil ha krav på konsesjonskraft eller -avgifter.

Konsekvenser for natur og friluftsliv:

I kommunens friluftskartlegging er alle de omsøkte områdene klassifiserte som viktige friluftsområder (B). For detaljerte opplysninger angående friluftslivsinteresser langs vassdragene og i omkringliggende områder vises det til gjennomført kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder i Hamarøy kommune:

http://webhotel2.gisline.no/gislinewebinnsyn_salten/Map.aspx?&maptheme=friluft

Når det gjelder konsekvenser for natur og biologisk mangfold, henviser kommunen til flere grundige innspill som er fremkommet i høringsprosessen, spesielt innspillene fra Fylkesmannen i Nordland (09.04.13) og Stig Tangen ved Tangen produkter AS (10.04.13).

Konsekvenser for kulturminner:

Det finnes kulturminner i form av krigsminner fra 2. verdenskrig langs de omsøkte vassdragene. Nordland fylkeskommunes kulturavdeling har tidligere signalisert at disse kulturminnene ikke er godt nok registrert. Kommunen avventer derfor en vurdering fra fylkeskommunen av konsekvensene av en eventuell kraftutbygging i alle de tre aktuelle områdene.

Konklusjon:

Generell tilbakemelding:

NVE har valgt å oversende tre søknader til høring samtidig. Hver søknad med dokumentasjon er på drøyt 100 sider, med et stort spenn av fagområder involvert. Som sikkert også er situasjonen for flere andre småkommuner i Nordland er det utfordrende for administrasjonen i Hamarøy kommune å kunne uttale seg til søknader av denne typen, all den tid vi ikke sitter på fagkompetanse på alle de ulike områdene. I flere av innspillene vi har mottatt har det også vært uttrykt bekymring for at det er et svært omfattende materiale å gjennomgå på den korte høringsfristen som var satt.

Hamarøy kommune mener det burde vært avholdt et åpent informasjonsmøte om utbyggingsplanene, der berørte grunneiere og andre med interesser i området fikk informasjon om planlagt utbygging og en oppsummering av rapportene. Dette er vanlig praksis ved for eksempel Statens vegvesens utbyggingsprosjekter, og burde etter kommunens oppfatning også innføres som praksis når det søkes om konsesjon til kraftutbygging.

Tennvasselva

Kraftverket i Tennvasselva er planlagt å ha en installert effekt på 1,9 MW og planlagt produksjon på 6,6 GWh. Flere av de private høringsuttalelsene (også for de andre elvene) gir uttrykk for at området allerede er svært belastet av tidligere kraftutbygginger. Forum for Natur og Friluftsliv Nordland viser til naturmangfoldloven § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning), og

etterlyser vurdering av konsekvenser av den samlede kraftutbyggingen i området. Hamarøy kommune er enig i dette.

I høringsinnspillene til kommunen nevnes det i flere av uttalelsene at en utbygging av Tennvasselve vil gi negative konsekvenser for friluftsliv, naturmangfold og kulturminner (krigsminner fra 2. verdenskrig). Det trekkes videre fram at vannstanden i elva er svært varierende og det stilles spørsmål ved en eventuell inntjening på et slikt variabelt grunnlag. Tømmernes Camping (10.04.13) er spesielt kritiske til utbygging ettersom inngrepet vil kunne gi negative konsekvenser for kundegrunnlaget ved at uberørt natur i nærområdet blir utbygget. Her er det også relevant å trekke inn høringsuttalelsene fra Forum for natur og friluftsliv datert 26.04.13, samt Fylkesmannen i Nordland 09.04.13, som viser til at Tennvasselve-utbyggingen vil føre til reduksjon av INON-områder som i dag anses som villmarkspregede naturområder.

Kommunen anser på bakgrunn av dette at de samfunnsøkonomiske fordelene av en utbygging av Tennvasselve er mindre enn konsekvensene for lokalt næringsliv og lokale og regionale frilftsinteresser. Med bakgrunn i retningslinjene gitt i kommuneplanens arealdel pkt 7.5, anbefaler derfor kommunen å avvente utbygging av Tennvasselve inntil det foreligger et bedre kunnskapsgrunnlag og en vurdering av konsekvensene av den samlede kraftutbyggingen i Sagvassdalen.

Dersom det skulle bli aktuelt å tillate utbygging, vil Hamarøy kommune forbeholde seg retten til å stille krav om avbøtende tiltak. Hamarøy kommune vil vurdere ytterligere innspill til konsesjonsvilkår når NVEs innstilling foreligger og kommer på høring.

Hoffmannselva - foreløpig uttalelse

Kraftverket i Hoffmannselva er planlagt å ha en installert effekt på 3,2 MW og planlagt produksjon på 16,8 GWh. Fylkesmannen i Nordland har i sitt brev av 09.04.13 frarådet utbygging av Hoffmannselva, blant annet med begrunnelse i fare for utrydding av ørretbestanden i området. Sametinget har i brev datert 17.04.13 sendt varsel om befaringsvedrørende Hoffmannselva kraftverk. Sametinget opplyser at tiltaket kan ikke iverksettes før deres endelige uttalelse foreligger. Hamarøy kommune ønsker også en slik befaringsvedrørende, og vil derfor avvente med å gi en politisk forankret uttalelse til etter at befaringsvedrørende er gjennomført.

Svartvasselve - foreløpig uttalelse

Kraftverket i Svartvasselve er planlagt å ha en installert effekt på 4,9 MW og planlagt produksjon på 14,4 GWh. Fylkesmannen i Nordland har i sitt brev av 09.04.13 fremmet innsigelse til utbygging av Svartvasselve med bakgrunn i naturverdier og friluftsliv. Sametinget opplyser i e-post til Hamarøy kommune den 17.04.13 at de har sendt befaringsvarsel vedrørende Svartvasselve kraftverk. Sametinget opplyser at tiltaket kan ikke iverksettes før deres endelige uttalelse foreligger. Hamarøy kommune ønsker å delta på en slik befaringsvedrørende, og vil derfor avvente med å gi en politisk forankret uttalelse til etter at befaringsvedrørende er gjennomført.

Vedlegg som følger saken:

- Skjematisk oppsummering av innspill pr. 15.05.13
- Samlede innspill sendt til kommunen

Utrykte vedlegg:

- Uttalelse fra advokat Rogan v/ advokatfirmaet Lund & Co, datert 15.05.13

Klageadgang: NEI

Med vennlig hilsen
Hamarøy kommune

Siv Reidun Sandnes
møtesekretær formannskapet